

Spis treści

1.	Struktura i forma egzaminu maturalnego z historii sztuki.....	2
2.	Opis arkuszy egzaminacyjnych	2
3.	Wyniki egzaminu maturalnego z historii sztuki	5
3.1.	Wyniki ogólne wszystkich zdających w okręgu	5
3.2.	Wyniki zdających – województwo pomorskie.....	7
3.2.1.	Wybrane wyniki statystyczne - poziom podstawowy.....	7
3.2.2.	Wybrane wyniki statystyczne zadań - poziom rozszerzony	10
4.	Analiza jakościowa zadań egzaminacyjnych	13
4.1.	4.1 Zadania z arkusza poziomu podstawowego	13
4.2.	4.2 Zadania z arkusza poziomu rozszerzonego	15
5.	Podsumowanie i wnioski.....	16

Historia sztuki

1. Struktura i forma egzaminu maturalnego z historii sztuki

Egzamin maturalny z historii sztuki odbył się w całym kraju 7 maja 2010 roku, był egzaminem zewnętrznym i miał formę pisemną. Historia sztuki zdawana była jako przedmiot dodatkowy. Zdający mieli do wyboru egzamin na dwóch poziomach. Mogli więc przystąpić do egzaminu na poziomie podstawowym lub na poziomie rozszerzonym.

Egzamin maturalny z historii sztuki jako przedmiotu obowiązkowego dotyczył jedynie tych uczniów, którzy nie zdali go w poprzednich sesjach egzaminacyjnych. Zestaw zadań egzaminacyjnych w arkuszach dla egzaminu maturalnego z historii sztuki zdawanej jako przedmiot obowiązkowy oraz wybranej jako przedmiot dodatkowy był ten sam.

Egzamin na poziomie podstawowym trwał 120 minut, zaś na poziomie rozszerzonym - 180 minut. Oba polegały na rozwiązaniu zadań egzaminacyjnych zawartych w jednym arkuszu egzaminacyjnym.

2. Opis arkuszy egzaminacyjnych

Arkusze egzaminacyjne przygotowano tak, aby zbadać stopień opanowania umiejętności określonych w standardach wymagań egzaminacyjnych egzaminu maturalnego z historii sztuki. Zadania egzaminacyjne sprawdzały wiedzę oraz umiejętność zastosowania wiedzy.

ARKUSZ - POZIOM PODSTAWOWY

Arkusz zawierał instrukcję i 28 zadań. Zadania do arkusza dobrano na podstawie sporządzonego wcześniej planu. W arkuszu znalazły się zadania różnie punktowane.

Zadania z arkusza z poziomu podstawowego sprawdzały wiedzę i umiejętności opisane standardami wymagań egzaminacyjnych w następujących proporcjach:

- obszar standardu I – 67 %
- obszar standardu II – 17 %.
- obszar standardu III – 16 %.

Zadania umieszczone w arkuszu dla poziomu podstawowego sprawdzały wiadomości i umiejętności w zakresie:

- przypisania reprodukowanemu dziełu nazwiska autora i rozpoznawania kierunku, który dzieło reprezentuje
- przyporządkowywania tytułów dzieł ich autorom
- definiowania wskazanych pojęć i terminów z zakresu sztuk pięknych
- określania tematyki prezentowanych obrazów
- porównywania formy reprodukowanych dzieł malarskich w zakresie kompozycji, kolorystyki, światłocienia i ekspresji wyrazu
- przypisywania artystom tematów lub motywów, w których się specjalizowali
- rozpoznawania obiektu architektonicznego, określania jego stylu lub wieku, w którym go wzniesiono i wskazywania miejscowości, w której się on znajduje
- rozpoznawania reprodukowanego dzieła graficznego z uwzględnieniem: autora, czasu powstania, stylu i techniki wykonania; wskazanie cech formalnych reprodukowanego dzieła
- znajomości cech podanego kierunku artystycznego
- nazwania wskazanych elementów architektonicznych

- analizowania planu i bryły wskazanej budowli
- określania autora dzieła rzeźbiarskiego i uszeregowania chronologicznego reprodukowanych rzeźb
- rozpoznawania budowli i jej autora na podstawie planu architektonicznego
- określania czasu działalności wymienionych artystów
- określania technik malarskich, w których wykonane zostały słynne obrazy
- przyporządkowania dzieł do właściwych kierunków artystycznych
- przeprowadzania analizy porównawczej rzeźb na podstawie podanych przykładów
- formułowania wniosku dotyczącego stylu reprodukowanych rzeźb
- łączenia dzieł z muzeami, w których są one eksponowane.
- wskazywania dzieł, które powstały pod określonym mecenatem
- uzupełnienia zdań informacjami dotyczącymi podanego dzieła
- łączenia terminu artystycznego z jego definicją
- identyfikowania artystów na podstawie myśli estetycznej zawartej w ich wypowiedzi
- rozpoznania budowli i wskazanie jej funkcji na podstawie rysunku
- zidentyfikowania autora, tytułu dzieła, kierunku artystycznego i gatunku, do którego dzieło należy na podstawie reprodukcji
- rozpoznawania twórców na podstawie informacji biograficznych
- określania funkcji rzeźby i miasta, w którym się ona znajduje
- przyporządkowywania twórcom dziedzin artystycznych, którymi się oni zajmowali.

Za prawidłowe rozwiązanie zadań z arkusza zdający mógł otrzymać maksymalnie 100 punktów.

ARKUSZ - POZIOM ROZSZERZONY

Arkusz zawierał instrukcję, test oraz dwa zadania otwarte dłuższej odpowiedzi. Zdający mieli do dyspozycji barwne reprodukcje przedstawiające dzieła malarskie wyznaczone do analizy.

W arkuszu za zadania testowe uzyskać można było w sumie 20 punktów, zadanie dotyczące analizy porównawczej punktowane były w skali 0-20 punktów, wypracowanie zaś w skali 0-10 punktów.

Zadania z arkusza sprawdzały wiedzę i umiejętności opisane standardami wymagań z poziomu rozszerzonego. Wiadomości opisane w standardzie I sprawdzane były zadaniami testowymi oraz powinny być wykorzystane przez zdających przy analizie dzieła sztuki (standard II i III) i w trakcie tworzenia tekstu syntezującego wiedzę odnośnie wybranego problemu z dziejów sztuki (standard III).

Część testowa składała się z 12 zadań. Sprawdzały one wiadomości i umiejętności w zakresie:

- określenia nazwy reprodukowanych dzieł architektonicznych, podania nazw miast, w których zostały wzniesione, rozpoznawania ich stylu oraz głównych cech formy
- nazwania reprodukowanych elementów architektonicznych
- określania funkcji rzeźby i miasta, w którym się ona znajduje
- określenia okresu w sztuce greckiej, w którym zostało ono wykonane wymienione dzieło rzeźbiarskie
- określenia tematu reproduowanego dzieła i wskazania występujących w nim osób
- wybrania z podanej listy dzieł powstałych w kręgu mecenatu Stanisława Augusta Poniatowskiego
- rozpoznania dzieła malarskiego, określania jego autora oraz kierunku, który reprezentuje
- łączenia terminu artystycznego z jego definicją

- zidentyfikowania dzieł rzeźbiarskich oraz ich twórców
- powiązania dzieła z wydarzeniem artystycznym
- przyporządkowania artystom gatunków charakterystycznych dla ich twórczości
- identyfikowania artystów na podstawie myśli estetycznej zawartej w ich wypowiedzi
- zidentyfikowania autora, tytułu, kierunku artystycznego oraz techniki wykonania reproduktowanego dzieła
- określenia źródła inspiracji autora dzieła.

Zadanie 13. dotyczyło analizy porównawczej obrazów: *Krakowskie Przedmieście* Bernarda Belotta zw. Canalettem oraz *Perugia o zmroku* Jana Stanisławskiego

Piszący musiał wykazać się następującymi wiadomościami i umiejętnościami:

- analizowania kompozycji obrazów
- analizowania kolorystyki wskazanych obrazów
- analizowania światłocienia wskazanych obrazów
- analizowania środków wyrazu artystycznego i nastroju wskazanych obrazów
- wyciągania wniosków wynikających z analizy porównawczej dwóch dzieł i określenia ich stylu.

Zadanie 14. sprawdzało umiejętność konstruowania wypowiedzi pisemnej na jeden ze wskazanych tematów.

Temat pierwszy: **Na podstawie czterech, innych niż zamieszczone w arkuszu, wybranych dzieł wykonanych przez różnych autorów, przedstaw różnorodne sposoby ukazywania obrazu miasta w sztuce.**

Temat drugi: **Na podstawie czterech wybranych dzieł, innych niż zamieszczone w arkuszu, wykaż, na czym polegało nowatorstwo sztuki impresjonistów**

Piszący musiał wykazać się umiejętnościami:

- konstruowania spójnego, poprawnego kompozycyjnie, językowo i logicznie wywodu na wskazany temat
- poprawnego doboru przykładów ilustrujących zagadnienie zawarte w temacie
- omówienia wybranych przykładów wraz z uzasadnieniem
- analizowania treści i formy omawianych dzieł
- posługiwania się poprawną terminologią z zakresu sztuk pięknych
- wykazywania powiązań i zależności pomiędzy elementami formalnymi a indywidualnym stylem artysty, wpływem epoki i ośrodka artystycznego
- znajomości opisywanego okresu.

Za prawidłowe rozwiązanie zadań z arkusza zdający mógł otrzymać maksymalnie 50 punktów.

3. Wyniki egzaminu maturalnego z historii sztuki

3.1. Wyniki ogólne wszystkich zdających w okręgu

W kraju do egzaminu z historii sztuki przystąpiło **3677** zdających, o 595 osób mniej niż w roku ubiegłym. Ponad 75% osób z tej grupy wybrało egzamin na poziomie rozszerzonym.

W województwach objętych działaniem Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku czyli województwie kujawsko-pomorskim i pomorskim do egzaminu z historii sztuki przystąpiło łącznie **356** zdających, o 44 mniej niż w roku ubiegłym. Spadek liczby zdających zarówno w skali kraju jak i okręgu związany jest z pewnością z tym że historia sztuki straciła status przedmiotu obowiązkowego i od tego roku mogła być wybierana jedynie jako przedmiot dodatkowy.

Historię sztuki na poziomie podstawowym zdawało ogółem 121 osób, o 27 więcej niż w ubiegłym roku., Stanowi to 34 procent ogółu przystępujących do tego egzaminu, zaś na poziomie rozszerzonym 235 osób, o 71 osób mniej niż w ubiegłym roku (66 procent ogółu przystępujących do tego egzaminu). Zauważalna jest tendencja do częstszego niż uprzednio wybierania poziomu podstawowego.

W tabeli 1. przedstawiono podział przystępujących do egzaminu z historii sztuki na poziomie podstawowym z podziałem na typy szkół, których są absolwentami, a w tabeli 2. podstawowe informacje o uzyskanych przez nich wynikach.

Tabela 1. Liczba przystępujących do egzaminu z historii sztuki na poziomie podstawowym z podziałem na typy szkół.

Typ szkoły				Podejście do matury	
LO	LP	T	Ogółem	pierwsze	kolejne
106	9	6	121	111	10

Najliczniejszą grupę zdających egzamin z historii sztuki stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących z obu województw przystępujący do tego egzaminu po raz pierwszy.

Tabela 2. Wyniki w procentach przystępujących do egzaminu z historii sztuki na poziomie podstawowym z podziałem na typy szkół.

	Typ szkoły				Podejście do matury	
	LO	LP	T	Ogółem	pierwsze	kolejne
Wynik najniższy	7,00	33,00	10,00	7,00	7,00	20,00
Wynik najwyższy	88,00	71,00	33,00	88,00	88,00	59,00

Wynik średni	41,57	50,33	20,67	41,15	42,27	31,00
Wynik dominujący	18,00	51,00	22,00	51,00	52,00	23,00
Wynik środkowy	42,00	51,00	21,00	43,00	45,00	30,00

Z powyższej tabeli wynika, że w okręgu zarówno wynik najwyższy jak i najniższy otrzymali absolwenci liceów ogólnokształcących, nikt natomiast nie uzyskał maksymalnej liczby punktów za zadania arkusza na poziomie podstawowym. Wynik najczęstszy uzyskany przez tych, którzy przystąpili do egzaminu po raz pierwszy to 52 punktów na 100 możliwych, zaś w wąskiej grupie przystępujących po raz kolejny najczęstszy wynik to 23 punkty na 100 możliwych. Test z poziomu podstawowego okazał się trudny (41,15%) dla przeciętnego zdającego. Zdający w okręgu podlegającym gdańskiej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej uzyskali wyniki zbliżone do średniej krajowej.

W tabeli 3. przedstawiono podział przystępujących do egzaminu z historii sztuki na poziomie rozszerzonym z podziałem na typy szkół, których są absolwentami, a w tabeli 4. podstawowe informacje o uzyskanych przez nich wynikach wyrażonych w skali procentowej.

Tabela 3. Liczba przystępujących do egzaminu z historii sztuki na poziomie rozszerzonym.

Typ szkoły				Podejście do matury	
LO	LP	T	Ogółem	pierwsze	kolejne
218	7	10	235	224	11

Najliczniejszą grupę zdających egzamin z historii sztuki na poziomie rozszerzonym stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących. W odróżnieniu od ubiegłego roku wśród zdających pojawili się też absolwenci techników. Znacznie mniej osób niż w ubiegłym roku przystępuje do egzaminu po raz kolejny.

Tabela 4. Przystępując do egzaminu z historii sztuki na poziomie rozszerzonym (zdawanym jak obowiązkowy) z podziałem na typy szkół oraz podstawowe informacje o uzyskanych przez nich wynikach wyrażonych w skali procentowej.

	Typ szkoły				Podejście do matury	
	LO	LP	T	Ogółem	pierwsze	kolejne
Wynik najniższy	0,00	20,00	8,00	0,00	0,00	4,00
Wynik najwyższy	100,00	62,00	64,00	100,00	100,00	94,00
Wynik średni	54,72	39,66	31,72	53,60	56,04	39,94
Wynik dominujący	56,00	28,00	32,00	56,00	56,00	38,00
Wynik środkowy	56,00	39,00	32,00	56,00	58,00	38,00

Z powyższej tabeli wynika, że w okręgu zarówno wynik najwyższy jak i najniższy otrzymali absolwenci liceów ogólnokształcących. Wynik najczęstszy uzyskany przez tych, którzy przystąpili do egzaminu po raz pierwszy to 28 (56%) punktów na 50 możliwych, zaś w wąskiej grupie przystępujących po raz kolejny 19 (38%) punktów na 50 możliwych.. Średni wynik uzyskany przez piszących był o 11,76% niższy od ubiegłorocznego. Test z poziomu podstawowego okazał się umiarkowanie trudny (53,6%) dla przeciętnego zdającego. Zdający w okręgu podlegającym gdańskiej Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej uzyskali wyniki zbliżone do średniej krajowej

3.2. Wyniki zdających – województwo pomorskie

W województwie kujawsko-pomorskim do egzaminu z historii sztuki przystąpiło ogółem 168 zdających, 65 z nich wybrało poziom podstawowy, zaś 103 poziom rozszerzony.

W tabeli 5. przedstawiono podział przystępujących do egzaminu z historii sztuki na poziomie podstawowym z podziałem na typy szkół, których są absolwentami,.

Tabela 5. Liczba zdających egzamin maturalny z historii sztuki w woj. pomorski z podziałem na poziomy i typy szkół.

Poziom	LO	T	Razem
podstawowy	63	2	65
rozszerzony	100	3	103
razem	163	5	168

Zdecydowana większość zdających egzamin maturalny z historii sztuki w województwie kujawsko-pomorskim to absolwenci liceów ogólnokształcących. Tendencja ta jest charakterystyczna dla całego kraju. Sporadycznie historię sztuki zdawali absolwenci techników. Na egzamin z tego przedmiotu w województwie pomorskim nie zdecydował się ani jeden absolwent liceum profilowanego.

3.2.1. Wybrane wyniki statystyczne - poziom podstawowy

Tabela 6. ukazuje wybrane wskaźniki statystyczne wyników arkusza egzaminacyjnego z poziomu podstawowego. Maksymalna liczba punktów do uzyskania za arkusz podstawowy wynosi 100. Podstawowe parametry statystyczne arkusza poziomu podstawowego zostały zestawione w tabeli 7.

Tabela 6. Wyniki w procentach przystępujących do egzaminu z historii sztuki na poziomie podstawowym z podziałem na typy szkół.

	Typ szkoły			Podejście do matury	
	LO	T	Ogółem	pierwsze	kolejne
Wynik najniższy	7,00	10,00	7,00	7,00	23,00
Wynik najwyższy	83,00	22,00	83,00	83,00	59,00
Wynik średni	38,67	16,00	37,97	38,44	34,63
Wynik dominujący	18,00	10,00	18,00	18,00	30,00
Wynik środkowy	34,00	16,00	34,00	34,00	31,50

Tabela 7. Podstawowe parametry statystyczne wykonania zadań z arkusza z poziomu podstawowego.

(liczba punktów możliwych do uzyskania – 100)

Wskaźnik	Wartość
Liczebność	65
Wynik minimalny	7
Wynik maksymalny	83
Wynik średni	37,97
Dominanta	18
Łatwość	0,38

Statystyczny maturzysta uzyskał wynik **37,97** punktu, co stanowi **37,97%** liczby punktów możliwych do uzyskania za rozwiązanie zadań arkusza z poziomu podstawowego. Arkusz okazał się zatem trudny dla zdających ze szkół województwa pomorskiego.

Jest to wynik niższy od średniego wyniku uczniów piszących egzamin na terenie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku i o ponad 5% niższy od średniej krajowej.

Wynik najczęściej występujący (dominanta) ma wartość niższą od wyniku średniego i wynosi 18 punkty, co dowodzi, że większość wyników uzyskana przez zdających skupiona jest w pobliżu wartości niskich. Wskaźnik ten jest o 33 punkty niższy od wyników ogółu uczniów zdających historię sztuki w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku. Wynik minimalny jest o jeden punkt wyższy od najniższego uzyskanego w kraju, wynik maksymalny jest o dziewięć punktów niższy od najwyższego wyniku uzyskanego w kraju. Wskaźniki takie jak najwyższy wynik, wynik średni, modalna i mediana jednoznacznie wykazują, że absolwenci liceów ogólnokształcących byli do egzaminu lepiej przygotowani niż nich rówieśnicy z techników. Wyniki zdających egzamin ponownie były statystycznie znacznie niższe od tych, którzy przystępowali do niego po raz pierwszy.

W tabeli 8. przedstawiono stopień wykonania zadań arkusza z poziomu podstawowego w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych.

Tabela 8. Łatwość zadań arkusza z poziomu podstawowego w obszarach standardów wymagań egzaminacyjnych

Obszar standardu		Łatwość zadań	Stopień trudności
I.	Wiadomości i rozumienie: zdający zna i rozumie epoki, style w zakresie sztuk plastycznych oraz ich chronologię	0,37	trudne
II.	Korzystanie z informacji: zdający stosuje daną wiedzę do opisu i analizy zjawiska artystycznego	0,30	trudne
III.	Tworzenie informacji: zdający przedstawia wybrane zagadnienia z historii sztuki, formując przejrzystą i logiczną wypowiedź pisemną	0,47	trudne

Wartość wskaźnika łatwości arkusza poziomu podstawowego – 0,38 kwalifikuje zestaw jako trudny, podobnie jak stopień wykonania zadań, sprawdzających treści zawarte we wszystkich standardach. Piszącym łatwiej przychodziło formułowanie dłuższej odpowiedzi, niż wykazanie się konkretną wiedzą faktograficzną w zakresie znajomości stylów, epok i twórczości wybitnych artystów. Stopień realizacji zadań wszystkich standardów wypadł gorzej od wyników ogółu uczniów zdających historię sztuki w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku.

W tabeli 9. zaprezentowano stopień wykonania zadań arkusza z poziomu podstawowego w zakresie wybranych umiejętności.

Tabela 9. Stopień wykonania zadań arkusza z poziomu podstawowego w zakresie wybranych umiejętności.

Wiadomości/umiejętności	Średnia	Stopień trudności
Znajomość dzieł, terminów, pojęć	0,34	trudne
Znajomość twórczości słynnych artystów	0,38	trudne
Analiza dzieł	0,39	trudne

Wszystkie badane zakresy informacji okazały się dla zdających trudne. Najłatwiejsze dla piszących były te zadania, w których wykazać się trzeba było umiejętnościami analizowania formy dzieła. Najwięcej trudności sprawiało piszącym identyfikowanie słynnych dzieł sztuki.

Tabela 10. ukazuje rozkład poszczególnych zadań testu według wskaźnika łatwości.

Tabela 10. Interpretacja wskaźnika łatwości zadań arkusza – poziom podstawowy.

Stopień trudności	Wskaźnik łatwości	Numery zadań	Liczba zadań
Bardzo trudne	0,00 – 0,19	17, 19,22	3
Trudne	0,20 – 0,49	1,2,3,5,6,7,9,10a, 10b,11,12a, 16, 18,19,20a,20c,23,24,25,26,27,28	21
Umiarkowanie trudne	0,50 – 0,69	4, 8,12b,13, 14,15,20b	7
Łatwe i bardzo łatwe	0,70 – 1,00	21	1

Maturzyści z województwa pomorskiego uzyskali w znacznej części zadań zbliżony wskaźnik łatwości do średniej krajowej. Lepiej napisali zadanie 21. dotyczące zbiorów słynnych muzeów. Nie bez znaczenia może być to, że jedno z dzieł, o które pytano w poleceniu- Sąd Ostateczny Hansa Memlinga, znajduje się w Muzeum Narodowym w Gdańsku i jest powszechnie znane młodzieży z województwa pomorskiego. Słabiej od reszty kraju wypadły też zadania: 14., 18. i 22. Zadanie 14. dotyczy cech secesji, zadanie 18 polega na łączeniu nazwisk artystów z wypowiedzianą przez nich myślą estetyczną, natomiast zadanie 22. bada znajomość dzieła Marcela Duchampa. Ponadto najczęściej kłopotu piszącym sprawiły zadania nr 17 i 19, wymagające znajomości planów architektonicznych i umiejętności określania funkcji budowli na podstawie jej przekroju.

Zdecydowaną większość zadań testu (aż 21) sklasyfikować należy jako trudne. Były to przede wszystkim zadania otwarte, wymagające szczegółowej wiedzy faktograficznej. Wśród zadań arkusza z poziomu podstawowego aż trzy dla maturzystów z województwa pomorskiego okazały się bardzo trudne. To o jedno więcej niż dla wszystkich maturzystów w skali kraju. Jako łatwe należy sklasyfikować jedynie zadanie 21. Rok temu zadań łatwych było więcej. Potwierdza to wyższy niż poprzednio poziom wymagań zawartych w arkuszu.

3.2.2. Wybrane wyniki statystyczne zadań - poziom rozszerzony

Tabela 11. ukazuje wybrane wskaźniki statystyczne wyników arkusza egzaminacyjnego z poziomu rozszerzonego. Maksymalna liczba punktów do uzyskania za arkusz podstawowy wynosi 50. Podstawowe parametry statystyczne arkusza poziomu rozszerzonego zostały zestawione w Tabeli 12.

Tabela 11. Wyniki w procentach przystępujących do egzaminu z historii sztuki na poziomie rozszerzonym z podziałem na typy szkół.

	Typ szkoły			Podejście do matury	
	LO	T	Ogółem	pierwsze	kolejne
Wynik najniższy	2,00	8,00	2,00	2,00	8,00
Wynik najwyższy	100,00	64,00	100,00	100,00	68,00
Wynik średni	44,74	42,66	44,68	46,28	38,00
Wynik dominujący	56,00	8,00	56,00	56,00	38,00
Wynik środkowy	41,00	56,00	42,00	42,00	38,00

Tabela 12. Podstawowe parametry statystyczne wykonania zadań z arkusza z poziomu rozszerzonego ujęte w punktach

Wskaźnik	Wartość
Liczebność	103
Wynik minimalny	1
Wynik maksymalny	50
Wynik średni	22,34
Dominanta	28
Łatwość	0,45

Dla absolwentów szkół województwa pomorskiego arkusz okazał się trudny (średni wynik to **44.68%**), Statystyczny maturzysta uzyskał wynik 22 punkty.

Jest to wynik o niemal 10% niższy od średniej krajowej i znacznie niższy od wyników pozostałych maturzystów, piszących ten egzamin na terenie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku.

Wynik najczęściej występujący (dominanta) jest wyraźnie powyżej wartości średniej, co wskazuje, że było jednak wiele dobrze napisanych prac.

Rozstęp wyników dla zdających w województwie pomorskim wynosi 49 punktów (98%), co wskazuje na ogromne zróżnicowanie umiejętności zdających. Wskaźniki takie jak najwyższy wynik, wynik średni i dominanta jednoznacznie wykazują, że absolwenci liceów ogólnokształcących byli do egzaminu lepiej przygotowani niż ich rówieśnicy z techników. Wśród zdających egzamin ponownie dominowały bardzo stosunkowo niskie wyniki.

W tabeli 13. zaprezentowano stopień wykonania zadań arkusza z poziomu rozszerzonego w zakresie wybranych umiejętności.

Tabela 13. Stopień wykonania zadań arkusza z poziomu rozszerzonego w zakresie wybranych umiejętności.

Wiadomości/umiejętności	Średnia	Stopień trudności
Znajomość dzieł, terminów, pojęć	0,43	trudne
Znajomość twórczości słynnych artystów	0,32	trudne
Analiza dzieł	0,50	umiarkowanie trudne
Umiejętność konstruowania rozprawki syntezującej	0,47	trudne

Większość badanych zakresów informacji okazała się dla zdających trudna. Najłatwiejsze dla piszących były te zadania, w których wykazać się trzeba było umiejętnościami analizowania formy dzieła. Najwięcej trudności sprawiało piszącym wykazanie się wiadomościami dotyczącymi słynnych artystów.

Tabela 14. ukazuje rozkład poszczególnych zadań testu według wskaźnika łatwości

Tabela 14. Interpretacja wskaźnika łatwości zadań arkusza.

Stopień trudności	Wskaźnik łatwości	Numery zadań	Liczba zadań
Bardzo trudne	0,00-0,19		0
Trudne	0,20-0,49	3,5,6,9,10, 12, 13E, 14A, 14 B, 14C, 14D	11
Umiarkowanie trudne	0,50-0,69	1,2,4,7,8,10,11,13A, 13B,13C, 13D	10
Łatwe i bardzo łatwe	0,70-0,89	14E	1

Maturzyści z województwa pomorskiego uzyskali w większości zadań podobny wskaźnik łatwości, co wszyscy zdający egzamin z historii sztuki w kraju. Trudniejsze dla nich w porównaniu z resztą populacji były zadania 1 i 12 z testu oraz kompozycja, znajomość materiału historyczno-artystycznego (fakty i konteksty) oraz stosowanie poprawnej terminologii w rozprawce syntezującej. Z kolei lepiej niż w przypadku wyników krajowych wypadły zadania numer: 4, 7,8 i 10 z testu.

Spośród zadań umieszczonych w arkuszu poziomu rozszerzonego dla maturzystów z województwa pomorskiego żadne nie okazało się bardzo trudne. Trudne dla zdających były przede wszystkim zadania otwarte testowe, wymagające identyfikacji dzieła sztuki (3,7), zadanie zamknięte polegające na wskazaniu dzieł powstałych w kręgu mecenatu Stanisława Augusta Poniatowskiego oraz zadanie polegające na dobraniu do nazwisk artystów typowej dla nich tematyki dzieł. Trudności nie sprawiła za to piszącym analiza porównawcza dwu reprodukowanych dzieł. Do kategorii trudne, wzorem ubiegłych lat należy jedynie formułowanie wniosku pod analiza

porównawczą dwóch dzieł. Do kategorii łatwych zalicza się jedynie kryterium poprawności języka oceniane przy konstruowaniu rozprawki.

4. Analiza jakościowa zadań egzaminacyjnych

Oba arkusze- podstawowy i rozszerzony okazały się dla piszących trudne.

Średnie wyniki uzyskiwane przez uczniów zdających egzamin w województwie pomorskim zarówno na poziomie podstawowym jak i rozszerzonym są o kilka procent niższe od średniej krajowej. Zjawisko to pogłębia się wciąż w stosunku do lat ubiegłych. Typowe błędy w rozwiązywaniu zadań były analogiczne jak w całym kraju.

Analiza jakościowa wybranych najtrudniejszych zadań z arkusza poziomu podstawowego i rozszerzonego została opracowana w oparciu o arkusze egzaminacyjne z OKE w Gdańsku oraz uwagi przekazane przez egzaminatorów. Poniżej przedstawiono treści wybranych zadań wraz z opisem typowych poprawnych rozwiązań zdających oraz najczęściej powtarzającymi się błędami w rozwiązaniu tych zadań.

4.1. Zadania z arkusza poziomu podstawowego

Zadanie 17.

- a) Na podstawie planów rozpoznaj budowlę. Podaj jej nazwę oraz nazwę miasta, w którym budowla się znajduje (reprodukowano plany Bazyliki św. Piotra w Rzymie)
- b) Podaj nazwiska autorów tych planów

Typowe poprawne odpowiedzi zdających:

- a) Bazylika św. Piotra w Rzymie/ Bazylika św. Piotra na Watykanie
b) Plan A - Donato Bramante Plan B - Michał Anioł/ Michelangelo Buonarroti

Najczęściej powtarzające się błędy:

- brak informacji o nazwie budowli
- błędnie podana nazwa i miejscowość (najczęściej podawane to Villa Rotonda Palladia w Vicenzie)
- nazwiska innych architektów, np. Palladia, Berniniego
- pomylenie planu Bramantego z planem Michała Anioła

Komentarz:

Zadanie sprawdzało znajomość planu jednej z najważniejszych budowli w dziejach sztuki świata. Popołnione błędy wskazują na to, że piszący maturę na poziomie podstawowym podczas przygotowań zbyt mało czasu poświęcają kształtowaniu umiejętności rozpoznawania planów słynnych budowli. Projekty Bramantego i Michała Anioła są bardzo podobne, co zapewne stało się przyczyną znacznej części błędów.

Zadanie 19.

Rozpoznaj przedstawione na ilustracjach budowle starożytnego Rzymu. Podaj: (reprodukowano przekrój poprzeczny bazyliki rzymskiej i rysunek z lotu ptaka teatru rzymskiego)

- a) nazwę typu budowli,
b) funkcję, która budowla pełniła

Typowe poprawne odpowiedzi zdających:

- a) Budowla A- bazylika; Budowla B- teatr/teatr rzymski
b) Budowla A- sala sądowa i spotkań publicznych/funkcja administracyjna/funkcja handlowa;
Budowla B- odbywały się tam przedstawienia/widowiskowa/rozrywkowa

Najczęściej powtarzające się błędy:

- a) Budowla A - kościół/ świątynia; Budowla B - amfiteatr
b) Budowla A - miejsce obrzędów/nabożeństw; Budowla B - miejsce igrzysk/walk gladiatorów

Komentarz:

Zadanie sprawdzało umiejętność rozpoznania typu i wskazania funkcji charakterystycznych budowli antycznych. Błędy dowodzą powierzchowności przygotowań znacznej części piszących, którzy nie odróżniają teatru od amfiteatru, a bazylikę rzymską myślą ze świątyniami chrześcijańskimi. Zadanie charakteryzowało się dużą liczbą opuszczeń.

Zadanie 22.

Rozpoznaj dzieło przedstawione na fotografii i podaj: (reproduковано zdjęcie Wielkiej Szyby Duchampa)

- a) jego nazwę
b) nazwisko autora
c) nazwę kierunku, z którym jest związane to dzieło
d) termin, którym określa się tego rodzaju układ przestrzenny

Typowe poprawne odpowiedzi zdających:

- a) Panna młoda rozbierana przez swoich kawalerów, jednak/ Wielka szyba
b) Duchamp
c) dadaizm
d) obiekt/kompozycja przestrzenna/ instalacja/asamblaż

Najczęściej powtarzające się błędy:

- a) brak wpisania tytułu
b) Picasso, Dali, Warhol
c) kubizm, surrealizm, pop art
d) rzeźba, kolaż, ambalaż, okno

Komentarz:

Zadanie sprawdzało znajomość słynnego dzieła sztuki współczesnej. Jego tytuł jest skomplikowany i jego odtworzenie sprawiło piszącym sporo kłopotu. Błędy popełnione w podpunkcie b i c wynikają ze słabej znajomości sztuki XX wieku- zdający często wpisywali nazwiska artystów współczesnych na „chybił- trafił” i przyporządkowywali im rozmaite kierunki artystyczne.

4.2. Zadania z arkusza poziomu rozszerzonego

<p>Zadanie 3.</p> <p>Rozpoznaj przedstawione na fotografiach dzieła rzeźbiarskie. (reproduковано fotografie kwater konkursowych na drugie drzwi do baptysterium we Florencji)</p> <p>a) Podaj ich autorów</p> <p>b) Napisz, z jakim wydarzeniem w historii sztuki wiąże się powstanie tych dzieł</p>
<p>Typowe poprawne odpowiedzi zdających:</p> <p>a) A. Brunelleschi; B. Ghiberti</p> <p>b) Konkurs na drugie drzwi do baptysterium we Florencji (w 1401 r.)</p>
<p>Najczęściej powtarzające się błędy:</p> <p>a) mylenie kwatery Brunelleschiego z kwatery Ghibertiego</p> <p>b) nieudzielenie odpowiedzi</p>
<p>Komentarz:</p> <p>Zadanie sprawdzało znajomość jednego z najważniejszych wydarzeń w historii rzeźby. Popelnione błędy w zakresie nazwania tego wydarzenia wskazują na powierzchowność wiedzy dotyczącej sztuki renesansu. Regulamin konkursu w 1401 roku zakładał ściśle określony kształt i temat kwatery- stąd też sceny Ghibertiego i Brunelleschiego są bardzo podobne, co zapewne stało się przyczyną znacznej części błędów. Zadanie charakteryzowało się dużą liczbą opuszczeń.</p>

<p>Zadanie 6.</p> <p>Spośród wymienionych dzieł sztuk plastycznych i architektury podkreśl trzy, które powstały w kręgu mecenatu Stanisława Augusta Poniatowskiego.</p> <p>A. Teatr Wielki</p> <p>B. <i>Portret Zygmunta Starego</i> Marcelego Bacciarellego</p> <p>C. Sala Prospektowa Zamku Królewskiego</p> <p>D. <i>Towarzystwo w parku</i> Jeana- Pierra Norblina</p> <p>E. Teatr na Wyspie w Łazienkach</p> <p>F. Kościół św. Aleksandra w Warszawie</p>
<p>Typowe poprawne odpowiedzi zdających:</p> <p>B, C, E</p>
<p>Najczęściej powtarzające się błędy:</p> <p>D zamiast C</p>
<p>Komentarz:</p> <p>Wszystkie dystraktory dotyczą dzieł sztuki klasycyzmu z terenów Polski. Zdający często nie wiedzieli, że Jean Pierre Norblin działa w Puławach na zlecenie Czartoryskich i nie łączyli Sali Prospektowej Zamku Królewskiego z cyklem wedut Canaletta. Powodowało to liczne błędy. Zadanie to było punktowane w skali 0-1, a kryteria zaliczenia były restrykcyjne- wymagano od piszącego, by wskazał wszystkie trzy poprawne odpowiedzi. Wpłynęło to zapewne w znacznej mierze na zaklasyfikowanie tego zadania wśród poleceń trudnych.</p>

<p>Zadanie 9.</p> <p>Wymienionym malarzom holenderskim i flamandzkim przyporządkuj nazwy gatunków najbardziej charakterystycznych dla ich twórczości, wybierając spośród podanych poniżej.</p> <p style="text-align: center;">pejzaż, portret, scena religijna, scena rodzajowa, martwa natura</p> <p>Willem Claesz Heda Jacob van Ruisdael Anton van Dyck Jacob Jordaens</p>
<p>Typowe poprawne odpowiedzi zdających:</p> <p>Willem Claesz Heda - martwa natura Jacob van Ruisdael - pejzaż Anton van Dyck - portret Jacob Jordaens - sceny rodzajowe/sceny religijne</p>
<p>Najczęściej powtarzające się błędy:</p> <p>Nie było stałej tendencji w popełnianiu błędów.</p>
<p>Komentarz:</p> <p>Zadanie sprawdzało znajomość twórczości słynnych malarzy flandryjskiego i holenderskiego baroku. Miało ono formułę zamkniętą, więc cześć zdających dopasowywała tematykę do malarza na „chybił- trafił” i jak widać robiła to nie zawsze skutecznie. Zadanie to było punktowane w skali 0-1, a kryteria zaliczenia były restrykcyjne- wymagano od piszącego, by połączył on wszystkich czterech artystów z nazwami właściwych dla nich gatunków malarskich. W konsekwencji, zarówno osoba, która nie знаła twórczości tylko jednego z wymienionych artystów, jak i ta, która nie kojarzyła żadnego z nich, otrzymywały zero punktów. Jest to niewątpliwie jedna z przyczyn trudności tego zadania.</p>

5. Podsumowanie i wnioski

Dane dotyczące populacji zdających wskazują, że liczba zdających wybierających historię sztuki jako przedmiot maturalny utrzymuje się na niemal stałym poziomie, mimo że przedmiot ten nie jest już zdawany jako obowiązkowy. Przystępujący do egzaminu z historii sztuki coraz lepiej radzą sobie z konstruowaniem analizy formy reprodukowanych dzieł i rozprawki syntezującej, nadal trudności sprawiają im pytania testowe wymagające konkretnej wiedzy dotyczącej dzieł i ich autorów.

Na podstawie analizy wyników egzaminu maturalnego z historii sztuki oraz uwag egzaminatorów sprawdzających arkusze egzaminacyjne można stwierdzić, że maturzyści w stopniu niezadowolającym opanowali następujące umiejętności:

- przyporządkowywania dzieła autorowi lub łączenia go z właściwym dla niego kręgiem kulturowym bądź stylem
- rozpoznawania planów słynnych budowli i wskazywania ich autorów
- określania funkcji reprodukowanych budowli
- posługiwania się poprawną i fachową terminologią artystyczną
- rozpoznawania tematyki dzieła sztuki
- identyfikacji słynnych dzieł na podstawie reprodukcji

- łączenia dzieł z właściwym dla nich mecenasem
- formułowania wniosków pod analiza porównawcza dzieł
- konstruowania rozprawki syntezującej dotyczącej wskazanego zagadnienia z dziejów sztuki.

Zdający dobrze opanowali umiejętności:

- chronologicznego porządkowania dzieł sztuki, artystów i ich dorobku
- znajomość detali architektonicznych i elementów dekoracyjnych
- łączenia dzieł z muzeami, w których się one znajdują
- opisu formy prezentowanego dzieła malarskiego rzeźbiarskiego i architektonicznego.

Wydaje się, że wymagania egzaminacyjne, szczególnie dla poziomu rozszerzonego, zostały ustalone realistycznie.